



Včelařské noviny

Včelařská zima – čas na přemýšlení nad programem našeho chovu

Spolek v době kurzů na dálku pracoval na „Včelařském kalendáriu“. Chceme ho postupně aktualizovat a doplnit na nové podmínky, které bohužel nastaly. Pasáž kalendária s názvem Včelařská zima nám připomíná, že se máme věnovat plánování, přípravě na sezonu, hledat nové cesty, hodnotit chyby uplynulé sezony a najít postup, aby se neopakovaly. Zda taková cesta ale existuje, stále ještě nevíme. Nejlépe to opět vystihl Tibor Jókay ve své shrnující zprávě o stavu chovů na Slovensku. Je to přesně to o čem diskutujeme již další rok bez toho, abychom došli k nějakým výsledkům. (Výtah článku je rovněž v těchto novinách). Velice dobře to také vyjádřil Jan Kolomý v prosincových novinách (pokud vám to uniklo, najdete je na www.vcely.cz). Stejně jako na slovenské straně, tak u nás státní instituce hrají mrtvé brouky a nekonají. Když ano, tak jenom aby ještě více komplikovaly už tak složitou situaci. SVS zasáhla tvrdě do kočování včelstev. A to v době, kdy se začíná kočovat více pro doplnění snůškových podmínek než pro větší zisky z medu. Při kočování dále než 10 km od nahlášeného stanoviště musí chovatel zajistit vyšetření včelstev na MVP. Je na to ale jedna rada

(český včelař si umí poradit). Stačí, když si chovatel nahlásí do pravidelných míst, kam kočuje, včelstvo na trvalém stanovišti.

Proč to vzniklo? Samozřejmě pro peníze! Jedná se o vyšetření, které musí hradit chovatel a o peníze jde vždy až především. Stejný účel má i vyšetření zimní měli.



Přemýšleli jsme, jak vymyslet program spolku na letošní rok. Bez setkávání a možnosti přímé konzultace s lektorem ztrácí kurzy na dálku také na zajímavosti. Podle slábnoucí odezvy se domnívám, že se vytrácí i zájem. Jak tedy dál, zatím nevíme. Josef Křapka pracuje na nové metodice pro chov matek. Je ale lepší, kdyby to mohl přednášet při osobním setkání. Připravujeme kurz pro začínající včelaře. Podle zkuše-

nosti víme, že problémy s nedostatkem medu na trhu a růst jeho ceny okamžitě iniciují větší zájem o zakládání vlastních chovů. Účelem je připravit si „jednoduchý přivýdělek“. Proto si myslíme, že je nutné vysvětlovat skutečný stav v chovu včel a jeho průvodní problematiku případným zájemcům. Tak mohou poznat skutečný stav, v jakém se teď obor nachází a nebyli tak postiženi velkým zklamáním, když vše nepůjde tak jednoduše, jak to vypadalo.

Nadále se bude pracovat na spolkové metodice v chovu krušnohorských včel. Snad taky nastane možnost potkávat se v naší nové klubovně. Zatím jsme ji navštívili teprve jednou. Pro členy jsme na letošní rok zrušili placení členského příspěvku. Pokud dojde na možnost otevře-

ní klubovny, vrátíme se k původnímu systému, to je úhrada při účasti na setkáních.

Stále to ale vypadá, že se ještě nějaký čas budeme setkávat na dálku přes počítač. Není to ono, ale není jiné cesty. Je tu jedno nebezpečí, stále více odběratelů si přečte jen doprovodný text a přednášku ani neotevře. Dochází i k odhláškám z odběrů, to ale zatím jen minimálně. Ještě jednou - chybí nám možnost setkávání, vzájemné doplňování k přednášené tematice. Konec konců i to společné popíjení kávy s volným tlacháním. Musíme si jen přát, aby se vše vrátilo k normálu – ale asi to již nebude jako dříve.

Abych se mýlil si přeje tajemník spolku, farmář na vejminku Petr Tábořský.

TÉMA MĚSÍCE

Studie ing. Tibora Jókaye ke stavu včel na Slovensku - 2020

Od Tibora Jókaye se nám dostává do rukou velice často varování, že v našem oboru je něco v nepořádku. Jeho hodnocení loňské včelařské sezony na Slovensku má mnoho společného i se situací v chovech u nás. Studie je značně rozsáhlá, nejen že odhaluje příčiny stavu, ale snaží se hledat také cesty ke změně, pokud takové cesty ještě vůbec jsou. Podrobněji se studií budeme zabývat v našem spolku, spolu se srovnáním s tím, jak jsme na tom u nás, včetně toho, co můžeme změnit. Celá studie má 6 stran. zde je malá ukázka:

AK SA VYTVÁRA ŠIKMÁ PLOCHA...

Problematika sa skomplikovala a poukazuje na to, že naše resty v jej znalosti sú veľké a stále rastú. I tých niekoľko odborných kapacít, ktorí

súčasne i aktívne včelári a sami prežili i niekoľko stretov s touto zložitou problematikou v podobe vlastných spádov iba krúti hlavou. Niet jednoznačnej diagnózy, niet osvedčenej terapie. Určité postupy, preventívne vykonané a i menšia domáca kuchárka pre bežného včelára sa napriek všetkému začína rysovať, priná-

ša výsledky. Nedá sa to už riešiť zatĺkaním, vyskakuje to už príliš okato a to i v stratených doliňách, lazoch a odľahlých dedinách, kde líšky dávajú dobrú noc. Klbko vysoko sofistikovanej problematiky (porovnávajúc so súčasne uplatňova-



nou technológiou) začína a končí s problematikou dlhovekosti včiel. Lietavky ako posledný článok z reťazca harmónie generácie odchádzajú o niekoľko dní skôr (tri – päť?) ako by mali (lebo už pri nástupe „do služby“ to neboli štandardne dlhoveké včely). Dôvodom je jeden alebo niekoľko negatívnych faktorov menovaných vyššie. Na ich miesto sú nútené nastúpiť vnútroúľové včely, ktoré ale mali zostať ešte v úli, lebo k štandardnému vývoju ďalších mladších generácií až po mladušky vybiehajúce z plodu je potrebná ich práca. Aby sa harmónia superorganizmu vedela vyrovnáť s týmto havarijným stavom, všetky pozície zaujmú včely, ktoré sú k tomu nezrelé: Potrebovali by ešte dva – tri – päť dní? A ako to dokumentujú vedecké výskumy i plod sa liahne skôr o určitý časový úsek (zariaďuje to pokles teploty v plodisku, pokles počtu vnútroúľových včiel). A tu začína začiatok konca. Tento proces sa môže spomaliť, stagnovať a i zrýchľovať. Všetko záleží na ďalších faktoroch pôsobiacich na každodenný život včelstva. Poklesom šírky čistiacieho pudu môžu prepuknúť bakteriálne choroby (mor, hniloba) na ktoré včelstvo skončí (príznaky sa dajú ruholapne identifikovať), popri tom to neboli spóry moru a hniloby ako vyvolávajúci činiteľ. Výsledne sa mylne za tento fakt kvalifikujú. Musíme ísť oveľa viac do hĺbky ako len pred desiatkou rokov. Nedá sa to vyučovať spoza katedry ani naštudovať z internetu, ak aspoň niekoľko prípadov správne nediagnostikujete v praxi. Ale i spoza katedry nám to tu chýba.... Keď sa vytvorí takáto šikmá plocha - prakticky niet návratu. Včelár obyčajne čaká, že sa to vylepší. Prípadne začne podnecovať a prelieči u včelstva varroázu. Ani posilnenie niekoľkými rámikmi zdravého vybiehajúceho plodu vo väčšine nepomáha. Zvyčajne nepribrzdí proces, nevyrovná rovnováhu a krátkoveké včely sa liahnu ďalej. Áno – likvidovať takéto včelstvo či včelnicu a začať znovu, alebo to nechať

tak, skončiť. Bežným obrazom tejto praxe je, že behom päť – sedem týždňov (všetko záleží na infekčnom tlaku súboru patogénov, ktorý v danom mieste pôsobí) sa zo včelstva bežnej sily (35 -45 tisíc jedincov) stane torzo s početnosťou niekoľko tisícok, stoviek včiel s matkou, alebo i bez nej, prípadne už len vyrabovaný úl. Novodobé patové scenáre vyhytutia včelstiev sa stávajú realitou. S medikamentami typu zázračného prútika sa nedá počítať. Éterické oleje, či výťažky z drevokazných húb proti varroa a vírusom a zjemnenie, sprecíznenie technológie včelárenia. Robiť presnejšie a dôslednejšie to, čo sme doteraz zanedbávali. Či to má byť úplne nová technológia, alebo len niekoľko väčších zmien, či opätovné sa priblíženie – návrat



k prirodzeným podmienkam divých včiel v prírode, nech rozhodne každý včelár sám. Pohľad do úľa pri takýchto scenároch nás o tom presvedčí.

Výťah štúdie : autor Ing. Tibor Jókaj

Ano, skutočne musíme začať inak, než sme boli zvyklí a už je najvyšší čas, aby začali tak konať hlavne ti, čo majú zodpovednosť za hospodársku zvierata a jsou za to placeni z našich daní.





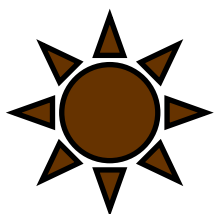
SPOLEK
KRUŠNOHORSKÝCH
VČELAŘŮ

LOM, Včelařské centrum,
ČSA

www.vcely.cz

Přihlášky odběru noviny:

602434344,
apiscech@gmail.com



Porovnáme moudrosti našich předchůdců s dnešní praxí.

Čerpat budeme z knihy profesora Vendelína Šístka: Rozumné včelaření (1942)

Dalším tématem pro tuto dobu je zimování včel. V jeho době to bylo poněkud jednodušší, největší dilema bylo, zda zimovat na studeno nebo na teplo:

Dostavíme-li se na jednotlivé včelíny, poznáme, že mají dobré výsledky obě skupiny. Kde vězí příčina? Oba způsoby fungují. Ti na teplo sdělují, že včely mají snadnější pohyb po zásobách. Většinou to ale stojí vyšší spotřebu sladiny. Na studeno je to ale stejné, pokud nemá zimní chomáč žádné překážky v pohybu.

Důležité je krmit včely už v srpnu, potom se nemusíme obávat, že včely nestačí rozmístit zásoby do ohniska zimního pohybu. Zimování na studeno či na poloteplo vyžaduje včasné krmení. Ani v roce 1929 ani 1940, které prosluly krutými mrazy se nestalo, aby uhynulo včelstvo zazimované na studeno nebo poloteplo jen proto, že nemohlo za potravou. Vinu musíme hledat u včelaře. ***Na závěr zajímavá úvaha:*** Naším úkolem, chceme-li udržeti racionální včelaření na výši, musí být nejen léčit, ale zároveň hledati všechny prostředky, které podporují zdravý vývoj organismu.

FOTO: Plníme státní nesmysl—jdeme sbírat měl

